

Дело C-604/21

Преюдициалното запитване

Дата на постъпване в Съда:

28 септември 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga, Juízo Administrativo Comum (Португалия) (Административен и данъчен съд, Брага, общо административно производство)

Дата на акта за преюдициално запитване:

14 септември 2021 г.

Жалбоподател:

Vapo Atlantic, S.A.

Отвeтник:

Entidade Nacional para o Sector Energético, E.P.E. (ENSE)

Административен и данъчен съд Брага, Португалия

Общо административно производство

ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ

ЧЛЕН 267ДФЕС

**

I - Запитваща юрисдикция

Административен и данъчен съд, Брага, Португалия Общо административно производство

Производство номер: 860/21.IBEBRG

[...]

**

II - Страни в производството [...]

- **Ответник:** VAPO ATLANTIC, S.A., [...] Guimarães.

[...]

- **Ответник:** ENTIDADE NACIONAL PARA O SETOR ENERGÉTICO, E.P.E. (ENSE), [...] Lisboa.

[...]

- **Друга страна в производството:** FUNDO AMBIENTAL, [...] Lisboa;

[...]

- **Друга страна в производството:** FUNDO DE EFICIÊNCIA ENERGÉTICA, [...] Lisboa.

[...]

**

III - Предмет на главното производство и релевантни обстоятелства

III.A - Предмет на спора

1. Предмет на настоящия спор е административното решение, прието от ответната институция, с което се установява задължение за жалбоподателя да заплати сумата от 908 084,00 EUR като компенсация за липсата на доказателство за влагане на биогорива в горивата, предложени за потребление през второто тримесечие на 2020 г. съгласно член 11, параграф 1 от Decreto-Lei n.º 117/2010, de 25 de Outubro (Декрет-закон № 117/2010 от 25 октомври 2010 г.).

*

III.B - Относими факти

1. Жалбоподателят е предприятие, което извършва дейност на пазара на горивата в Португалия.
2. Данъчният му статут е на регистриран получател.

3. В това си качество той не отговаря на законовите условия за физическо влагане на биогоривата в горивата, които Португалия пуска за потребление.
4. Всъщност жалбоподателят купува горивата, които продава в Португалия от дружество, установено в Испания.
5. В това гориво е вложено биогориво, но в съответствие с испанското законодателство.
6. Жалбоподателят не представя пред ответника, нито представя в рамките на това производство доказателство за одобрение от Европейската комисия на доброволната система за сертифициране на субекта, от който купува горивата в Испания.
7. Установено е, че жалбоподателят е пуснал за потребление 7582 тона горива през второто тримесечие на 2020 г.
8. По сметката си дружеството не разполага със сертификат за биогориво — метод, използван за доказване на изпълнението на задължението за влагане, като при това положение трябва да притежава най-малко 758 сертификата, като се има предвид, че към съответната дата [второто тримесечие на 2020 г.] е било длъжно да вложи 10 % биогорива.
9. Поради това на дружеството е наложена финансовата компенсация, която се оспорва в това производство.
10. Задължението за влагане произтича от разпоредбата на член 11, параграф 1 от Декрет-закон № 117/2010 от 25 октомври 2010 г. Няма данни на Европейската комисия да е бил съобщаван какъвто и да е проект на тази правна уредба преди нейното публикуване и влизане в сила.

IV - Релевантни разпоредби на националното право и правото на Съюза

IV.A - Релевантни разпоредби на националното право

1. Член 11, параграф 1 от Декрет-закон № 117/2010 от 25 октомври 2010 г., изменен с Decreto-Lei n.º 6/2012 (Декрет-закон № 6/2012 от 17 януари 2012 г. [впоследствие изменен с Decreto-Lei n.º 8/2021 (Декрет-закон № 8/2021 от 20 януари 2021 г. — текст, който не е приложим по настоящото производство), чийто текст е следният:

„7 — Образованията, които пускат за потребление моторни горива чрез представяне на декларации за пускане за потребление в съответствие с разпоредбите на Código dos Impostos Especiais sobre o Consumo, aprovado pelo Decreto-Lei n.º 73/2010, de 21 de Junho, alterado

pela Lei n.º 55- A/2010, de 31 de Dezembro (Кодекс за акцизите върху потреблението, одобрен с Декрет-закон № 73/2010 от 21 юни 2010 г., изменен със Закон № 55-A/2010 от 31 декември 2010 г.), наричани за кратко образувания, които имат задължение за влагане, следва да допринасят за постигането на целите за влагане на биогориво в следните проценти, в енергийно съдържание, в зависимост от количествата моторни горива, с изключение на втечен нефтен газ (GPL) и природен газ.

- a) 2011 г. и 2012 г. — 5,0 %,
- b) 2013 г. и 2014 г. — 5,5 %,
- c) 2015 г. и 2016 г. — 7,5 %,
- d) 2017 г. и 2018 г. — 9,0 %,
- e) 2019 г. и 2020 г. — 10,0 %“.

IV.B - Релевантни разпоредби от правото на Съюза

1. Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г.¹ [в сила към датата на публикуване на релевантното национално законодателство, но впоследствие отменена с Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г.]:
 - ° член 1, точки 1—3,
 - ° член 8, параграф 1,
 - ° член 10, параграф 1.
2. Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г.² [изменена с Директиви 2009/30/ЕО и (ЕС) 2015/1513].
 - a. Член 7а, параграф 2, въведен с Директива 2009/30/ЕО.
3. Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г.³ за изменение на Директива 98/70/ЕО:

¹ <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/34/oj>

² <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/70/2018-12-24>

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/30/oj>

- a. Член 4, параграф 1, втора алинея
4. Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г.⁴ за изменение на Директиви 98/70/ЕО и 2009/28/ЕО:
 - a. Член 4, параграф 1.
 5. Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година⁵ за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО [впоследствие отменена с Директива (ЕС) 2018/2001].
 - a. Член 3, параграф 4.

**

V - Основания за съмненията относно тълкуването на правото на Съюза

1. Необходимостта от отправяне на настоящото преюдициално запитване се основава на съмненията относно предложеното от жалбоподателя тълкуване във връзка със задължението, произтичащо от разпоредбите на член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО, в сила към датата на публикуване на Декрет-закон № 117/2010 от 25 октомври 2010 г.
2. Правилото на член 11, параграф 1 от Декрет-закон № 117/2010 от 25 октомври 2010 г. в редакцията му, приложима към настоящото производство, а именно правилото, произтичащо от изменението, въведено с Декрет-закон № 6/2012 от 17 януари 2012 г. (който на свой ред е изменен с Декрет-закон № 8/2021 от 20 януари 2021 г.), има съдържанието, възпроизведено по-горе.
3. Така разглежданата разпоредба обаче определя само процентите на влагане на биогорива, без да определя конкретно техническите им характеристики.
4. Освен това тя има за цел да приложи член 1, параграф 5 от Директива 2009/30/ЕО, който въвежда член 7а в Директива 98/70/ЕО [от параграф 2 от този член 7а, следва задължението на държавите членки да изискват от доставчиците намаляване, най-късно до 31 декември 2020 г. и възможно най-постепенно на до 10 % от емисиите на парникови газове в целия жизнен цикъл], като по този начин следват общата цел на член 3, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО.

⁴ <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1513/oj>

⁵ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/28/oj>

5. Така първото съмнение, което се поставя тук, е именно дали определянето на процент на влагане на биогорива трябва да се счита за „технически регламент“ за прилагането на Директива 98/34/ЕО, по-специално защото се счита за „друго условие“, което предполага тълкуване на разпоредбите на член 1, параграфи 3 и 8 във връзка с член 8, параграф 1 от посочената директива в светлината на член 7а, параграф 2 от Директива 98/70/ЕО, въведен с Директива 2009/30/ЕО.
6. От друга страна, освен поставения от жалбоподателя въпрос, възникват и други въпроси относно възможността да се изключи прилагането на член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО.
7. На първо място, ако разглежданата национална правна норма попада в обхвата на изключението по член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО, което се отнася до изключването на случаите, когато държавите членки „само транспонират пълния текст на [...] европейски стандарт“.
8. По-нататък, дали националната правна норма попада в приложното поле на [член 10], параграф 1, трето тире от Директива 98/34/ЕО, по-специално с оглед на член 4, параграф 1, втора алинея от директива 2009/30/ЕО и на член 4, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/1513.
9. По-специално запитващата юрисдикция има съмнение дали тези разпоредби могат да се считат за „защитни клаузи, предвидени в задължителните актове на Общността“, доколкото те, изглежда, посочват, че държавата членка е длъжна само да съобщи на Комисията националните разпоредби, приети по силата на тези директиви, без обаче да се изисква каквото и да било уведомление за проекта на такива стандарти.
10. Ако това съмнение не е решено с оглед на отговора на вече изложените въпроси, възниква и друго тълкувателно съмнение относно последиците от неизпълнението на задължението за съобщаване на проекта на правна уредба.
11. По-специално, възниква съмнение дали икономически оператор може да се позове на непротивопоставимостта на разпоредбите на националното законодателство поради неизпълнение на член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО, така че задължението за влагане на биогорива да не бъде приложимо спрямо него.
12. Всъщност за решението, което трябва да се постанови в настоящия спор, е важно да се установи дали при такова конкретно положение икономически оператор може да се позове на разглежданото неизпълнение, за да не бъде обвързан по някакъв начин от задължението за влагане, което, макар да е транспонирано в националното право, всъщност произтича от посочените по-горе разпоредби на правото на Съюза.

13. Изглежда, че Съдът вече се е произнасял по-рано по този проблем, но винаги по отношение на различни области.
14. Всъщност мотивът на запитващата юрисдикция да постави под въпрос тълкувателното значение, предложено от жалбоподателя в настоящото производство (посочената непротивопоставимост на националната разпоредба) [е, че то] би довело до общо неизпълнение на задължението за влагане на биогорива, като по този начин компрометира не само националната, но и европейската цел за намаляване на емисиите на парникови газове и за насърчаване на възобновяемите енергийни източници.
15. Гореизложеното ни кара да считаме в това отношение, че самите основни цели в областта на околната среда, които следват от член 191 от Договора, биха били застрашени.
16. До този момент не изглежда Съдът да се е произнесъл по тази непротивопоставимост на националното законодателство в нито една област, подобна на разглежданата в настоящото производство.
17. Всъщност в съответствие с извършеното от запитващата юрисдикция проучване Съдът се е произнесъл само по едно сходно дело в решението си по дело C-26/11 от 31 януари 2013 г.⁶ Според запитващата юрисдикция обаче Съдът не се произнесъл изрично по естеството на определението за процента на биогоривата, като го приел единствено като предпоставка, като се има предвид, че по това дело съответната държава членка вече е съобщила първия проект и впоследствие е включила в разглежданата правна уредба препоръките на Комисията, поради което Съдът приема, че не е необходимо ново уведомление (впрочем разглежданата по това дело правна уредба има различен обхват от разглежданата в настоящото производство, тъй като не предвижда само процента биогориво, което трябва да бъде вложено).
18. С оглед на изложеното в предходната точка запитващата юрисдикция счита, че не може да се заключи, че е налице ясно и недвусмислено предходно произнасяне, позволяващо да не се отправи преюдициално запитване по поставените въпроси.
19. Такива са съображенията на запитващата юрисдикция за отправяне на настоящото преюдициално запитване.

⁶ EU:C:2013:44

VII - Друга информация

1. Настоящото производство има спешен характер съгласно националното право.
2. Има и други спорове по същите въпроси, доколкото начисляването на компенсации е тримесечно, които спорове са в очакване на евентуално произнасяне по повдигнатите въпроси, поради което необходимостта от отправяне на настоящото запитване възниква и в този контекст.

ПРЕЮДИЦИАЛНИТЕ ВЪПРОСИ, ОТПРАВЕНИ ДО СЪДА

С оглед на гореизложеното запитващата юрисдикция отправя до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване на основание на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз със следните въпроси:

1. Трябва ли разпоредбата на член 1, точка 3 от Директива 98/34/ЕО да се тълкува в смисъл, че съответства на понятието „други изисквания“ по смисъла на член 8, параграф 1 от същата директива определянето на процент на биогоривата, които съгласно член 7а от Директива 98/70/ЕО, въведен с Директива 2009/30/ЕО и в съответствие с целта, посочена в член 3, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО, определен икономически оператор е длъжен да вложи в горивата, които пуска за потребление, както е предвидено в спорното национално законодателство?
2. Трябва ли член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО, и по-специално изразът „с изключение, когато те само транспонират пълния текст на международен или европейски стандарт“ да се тълкува в смисъл, че изключва разпоредба на националното право, която определя процентите на влагане на биогорива в съответствие с разпоредбата на член 7а, параграф 2 от Директива 98/70/ЕО, въведен с Директива 2009/30/ЕО, в съзвучие с целта, посочена в член 3, параграф 4 от Директива 2009/28/ЕО?
3. Трябва ли разпоредбата на член 4, параграф 1, втора алинея от Директива 2009/30/ЕО, както и разпоредбата на член 4, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/1513 да се тълкуват в смисъл, че става въпрос за защитни клаузи, предвидени в задължителните актове на Общността по смисъла на член 10, параграф 1, трето тире от Директива 98/34/ЕО?
4. Ако се откаже, че на този въпрос не е необходимо да се отговаря, предвид отговорите на предходните въпроси, трябва ли разпоредбата на член 8, параграф 1 от Директива 98/34/ЕО да се тълкува в смисъл, че на икономическия оператор не може да се противопостави национална разпоредба като разглежданата в настоящото дело, която определя процента на влагане на биогорива съгласно транспонирувания член 7а, параграф 2 от Директива 98/70/ЕО, въведен с Директива 2009/30/ЕО?

Брага, 14 септември [2021 г.].

Съдия,

(Nuno Cerdeira Ribeiro)

[...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ